

Ne klanjam, ali imam čisto srce!

“Ne klanjam, ali imam čisto srce”, rečenica je koju često izgovaraju ljudi koji sebe smatraju muslimanima, ali koji ne prakticiraju islam, a ove riječi najčešće izgovaraju kada dođu u kontakt sa vjernicima i kada žele pokazati da su i oni mislimani.

Nekada izraz “čisto srce” kao opravdanje koriste oni koji dođu u situaciju da moraju komunicirati sa vjernicima ili vjerskim institucijama, poput potrebe za obavljanjem dženaze nekom od članova porodice ili učenja rukje (liječenja Kur’anom) itd. S druge strane postoje ljudi “čistog srca” koji se često nađu u situaciji da javno pokažu i dokažu koliko su oni jaki u vjeri, i onda, znajući da od prakse nemaju ništa, posežu za omalovažavanjem vjernika spominjući ih po nekim negativnim djelima, a uzvisujući sebe i pozivajući se na čistoću srca. Čak da takvi zaista imaju čista srca (mada ćemo kroz tekst dokazati da to ne može biti ispravno), ne bi se smjeli time javno hvaliti, jer je Uzvišeni Allah u Kur’anu zabranio vjernicima hvalisanje: “...zato se ne hvališite bezgrješnošću svojom - On dobro zna onoga koji se grijeha kloni.” (En-Nedžm, 32)

No, bez obzira na to da li se izraz “čistoća srca” koristi s ciljem opravdanja za neizvršavanje dužnosti ili pak s ciljem hvalisanja, ako pogledamo u postupke onih kojima je Kur’an i sunnet potvrdio da su najčistijih srca, vidjet ćemo da su oni bili dosljedni u prakticiranju islama i da su vodili brigu da islam, osim u srcu i na jeziku, sprovedu u svojim djelima do najsitnijih detalja.

Najčistije srce

Najčistijeg srca bio je naš miljenik Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Ibn Mesud, radijallahu anhu, kazuje: “Zaista je Allah pogledao u srca Svojih robova i vidio je srce Muhammeda, salallahu alejhi ve selem, najčistijim, pa je odabrao njega za Svoga Poslanika i uzdigao ga iznad ostalih ljudi.” (Bilježi Ahmed, a šejh Albani kaže da je sened hadisa dobar.)

I pored toga što ga je Allah stvorio kao čovjeka najčistijeg srca, još dok je bio mali dječak Uzvišeni mu je poslao meleka Džibrila, alejhis-selam, da mu iz srca izvadi crni ugrušak preko kojeg mu je šejtan mogao nauditi. Časni melek je to i uradio, a potom je isprao srce vodom zemzem u zlatnoj činiji. Predaju o tome zabilježio je Muslim u svom *Sahihu*.

Da li je ikada čovjek najčistijeg srca koji je hodao ovom zemljom do Sudnjega dana ostavio, propustio, ili odustao od bilo kojeg djela koje mu je naredio Uzvišeni Allah: namaz, post, zekat, hadž, hidžra, džihad i sl.? Da li ga je u tome spriječilo stanje tuge u danima kada su mu umirala djeca za njegova života (a umrlo ih je njih šest za njegova života)? Da li je propustio namaz kada je postao predvodnik tek formirane prve islamske države? Da li je propustio jedan jedini rekat u trenucima kada je po najvećoj vrućini predvodio muslimansku vojsku u Pohodu na Tebuk, koji je od Medine udaljen osam stotina kilometara, a njihovo jedino prijevozno sredstvo u to vrijeme bili su konji i deve? Da li je odustao od obreda umre u Meki u vremenu kada su njom još uvijek vladali mušrici,

njegovi zakleti neprijatelji, koji su bili žedni njegove krvi nakon poraza koje im je nanijela muslimanska vojska u nekoliko bitaka prije toga? Da li ga je bolest na smrtnoj postelji spriječila da klanja pet dnevnih obaveznih namaza, iako je u zadnjim trenucima svoga života, od bolova i visoke temperature dosta vremena padao u besvjesno stanje? U tim trenucima u posljednjim riječima koje je izgovorio oporučio je svim generacijama muslimana koje će doći nakon njega da čuvaju svoj namaz i da strogo vode računa o njemu.

Da li je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kada ga je Uzvišeni obavijestio da su mu oprošteni svi grijesi koje je učinio i koje će eventualno učiniti do kraja svoga života, odustao od obavljanja svakodnevnih vjerskih obaveza pravdajući se da on ima čisto srce? Jedne noći Poslanikova supruga Aiša, radijallahu anha, nakon što je primijetila da zbog noćnog namaza koji je klanjao svake noći, iz njegovih peta teče krv zbog dugog stajanja, upitala ga je zašto toliko dugo klanja kad su mu grijesi oprošteni, a on na to nije rekao: "U pravu si, o Aiša, ja imam čisto srce!", već je odgovorio: "A zar da ne budem Allahu zahvalni rob?" (Hadis o tome bilježe Buhari i Muslim.)

Generacija najčistijih srca

Nakon smrti Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ljudi najčistijih srca bili su njegovi drugovi, ashabi, radijallahu anhum, i tako će ostati do Sudnjega dana. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Najbolja generacija je moja generacija (ashabi), a zatim generacija poslije njih (tabiini), a zatim generacija poslije njih (tabi-tabiini)." (Buhari i Muslim)

Jedan od najboljih komentara na ovaj hadis jesu riječi dvojice ashaba Ibn Mesuda i Ibn Omera, radijallahu anhuma, koji su bili jedni od najučenijih ashaba.

Ibn Musud je rekao: "...a zatim Uzvišeni Allah pogleda u srca Svojih robova nakon srca Muhameda, sallallahu alejhi ve sellem, pa vidje da su, nakon njegovog srca, najčistija srca ashaba, radijallahu anhum, pa njih odabra da budu veziri Njegovog vjerovjesnika, koji će se boriti za svoju vjeru." (Hadis prethodno naveden, bilježi ga Ahmed, a šejh Albani smatra ga dobrim.)

Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, rekao je: "Ko bude htio da slijedi nekoga, neka slijedi one koji su već umrli, a to su ashabi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Oni su najbolji ljudi ovog ummeta, najčistijih srca, najvećeg znanja, i sa najmanje grijeha..." (Ebu Nuajm, Hil'jetul-evlija)

Broj ashaba je bio veliki. Prema mišljenjima nekih učenjaka, bilo ih je oko stotinu i četrnaest hiljada. (Ovo mišljenje zastupa muhadis Ebu Zur'a er-Razi, šejh imama Muslima, a bilježi ga od njega Hatib el-Bagdadi u knjizi *El-Džami*.)

Nije zabilježeno da je ijedan od ashaba ostavio namaz, zekat, post niti bilo koje djelo koje spada u stroge naredbe u islamu. Jedan od najučenijih tabiina Abdullah b. Šekik prenosi čak jedinstveno mišljenje ashaba (konsenzus ashaba) da je onaj ko ostavi obavljanje namaza počinio nevjerstvo. (Predaju bilježi imam Tirmizi, a šejh Albani ocjenio ju je sahihom.)

Najbolji od svih ashaba Ebu Bekr, radijallahu anhu, u vrijeme dok je bio halifa, pokrenuo je čak i rat protiv plemena, koji su klanjali, ali su odbili da daju zekat, koji su davali Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. Ovim plemenima nije pomoglo ni to što je Omer, radijallahu anhu, pokušao odvratiti Ebu Bekra, radijallahu anhu, od namjere da protiv njih pošalje vojsku, braneći ih da oni izgovaraju šehadet (što bi se kod nas na Balkanu reklo "imali su čista srca"), sve dok i sam Omer, radijallahu anhu, nije shvatio da je Ebu Bekr, radijallahu anhu, ipak bio u pravu. Ovaj postupak Ebu Bekra, radijallahu anhu, opravdali su svi kasniji učenjaci ehli-sunneta, a sami rat su nazvali rat protiv murteda - otpadnika od vjere, kao što to navodi Ibn Abdulber, rahimehullah. (*El-Istizkar*)

Nije poznato da se ijedan od ashaba hvalio svojim imanom ili se pravdao kako posjeduje čisto srce. Imam Buhari bilježi predaju u svome *Sahihu* u komentaru Ibn Ebu Melika, poznatog tabiina, da je rekao: "Upoznao sam tridesetak ashaba Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i nijedan od njih nije rekao: 'Moj iman je poput imana Džibrila ili Mikaila', i svaki od njih plašio se da nije od munafika."

Čisto srce vodi ka čistoći djela

Čisto srce, bez ikakve sumnje, vodi ka čistoći djela. Kao što bujnost krošnje drveta, vitkost i čvrstina njegovog stabla ukazuju na zdrav korijen, tako činjenje dobrih djela (na prvom mjestu to farzovi su i vadžibi u vjeri) ukazuju na čistoću srca, i obrnuto.

Tako su islamski učenjaci razumjeli i komentirali riječi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve selem: "*Zaista se u tijelu čovjeka nalazi jedan organ, koji ako je zdrav, zdravo je i cijelo tijelo, a ako je on bolestan, bolesno je i cijelo tijelo. To je srce.*" (Buhari i Muslim)

Ibn Redžeb el-Hanbeli u komentaru na ovaj hadis kaže: "Ispravnost srca obavezno znači da će i vanjska djela biti ispravna." (*Džamiul-ulumi vel-hikem*, komentar na hadis br. 6)

Dakle, ako izostanu djela, ako nema namaza, posta, zekata, hadža, a da ne govorimo o djelima koja nisu vadžib, kako onda srce može biti ispravno i čisto?

izvor: el-asr.com